

Photodynamische therapie (PDT)

Behandelmethode voor huidkanker

In overleg met uw arts heeft u gekozen voor de behandelmethode photodynamische therapie (PDT). In dit informatieblad vindt u alles wat voor u van belang is in verband met deze therapie.

De behandeling vindt plaats in de polikliniek Dermatologie van het Maastricht UMC+. U kunt zich melden bij de aanmeldzuil op het policlein.

Wat is photodynamische therapie?

Photodynamische therapie (PDT) is een behandelmethode voor de volgende vormen van huidkanker en voorstadia daarvan:

- actinische keratose;
- ziekte van Bowen;
- basaalcelcarcinoom (het oppervlakkig groeiend type).

PDT bestaat uit de combinatie van het plaatselijk aanbrengen van een speciale crème op de huid, gevolgd door een belichting van de huid met rood licht (soms wordt ook groen of blauw licht gebruikt). De behandeling met licht veroorzaakt een chemische reactie in de tumor waardoor (beginnende) kankercellen opgeruimd worden. De crèmes bevatten een stof die van nature ook in het menselijk lichaam voorkomt.

1: belichting van de huid met rood licht

Voor de behandeling van huidkanker of voorstadia ervan kent PDT een aantal voordelen boven de gebruikelijke methoden zoals vloeibare stikstof, peelingcrèmes, laserbehandeling of operatieve verwijdering:

- PDT wordt poliklinisch uitgevoerd
- PDT is ook geschikt voor personen die bloed verdunnende medicijnen gebruiken
- PDT wordt over het algemeen goed verdragen
- PDT kan meerdere malen na elkaar worden toegepast zonder (toenemende) gezondheidsrisico's voor de huid of het lichaam
- PDT geeft een mooi resultaat met slechts een zeer kleine kans op littekens
- Er zijn geen aanwijzingen dat de behandeling schadelijk is voor de gezondheid.

De behandeling bestaat uit een eenmalige of dubbele belichting. In sommige situaties moet de behandeling herhaald worden. Voor patiënten met een overgevoeligheid voor (dag)licht is PDT niet geschikt.

De behandeling

PDT kan op verschillende manieren worden toegepast. De verschillen liggen voornamelijk in de keuze van de crème, de lichtbron, de lichtdosis en de herhaalfrequentie.

Voorbehandeling van de aangedane huid

Dit is alleen nodig wanneer de huid erg ruw en verdikt is of veel korstjes heeft. U krijgt van uw behandelend arts een recept voor een zalf die u bij uw eigen apotheek kunt krijgen. Het is de bedoeling dat u voorafgaand aan de eigenlijke PDT-behandeling in het ziekenhuis de huid twee weken lang dagelijks met deze zalf behandelt. Soms kan de zalf irritatie van de huid veroorzaken (roodheid). Als u dit als erg hinderlijk ervaart, mag u de behandeling voor één dag onderbreken.

De dag van de behandeling

Op het afgesproken tijdstip meldt u zich aan de balie van de polikliniek Dermatologie.

Na verwijdering van overtollig hoornmateriaal en korstjes door de verpleegkundige, wordt plaatselijk crème aangebracht op de huid. Daarna wordt de met crème ingesmeerde huid bedekt met afdekfolie. Over het afdekfolie wordt een licht werende bedekking aangebracht. Na een inwerkingstijd van drie tot vier uur worden het folie, de bedekking en de resten van de crème verwijderd. U hoeft tijdens de inwerkingstijd niet op de afdeling te blijven. U mag de behandelplaats echter niet blootstellen aan koude of fel daglicht.

Nadat het folie en de bedekking verwijderd zijn, wordt de plek belicht met rood licht. De belichting duurt, afhankelijk van de te behandelen oppervlakte 8 minuten per plekje. Tijdens de belichting worden uw ogen beschermd door een speciale bril of worden uw ogen afgedekt.

De totale behandeling duurt ongeveer een halve dag.

Na de behandeling

Na de behandeling kunt u naar huis. Wij adviseren u de behandelde huid twee dagen lang niet aan zonlicht bloot te stellen. U krijgt een recept mee voor Flammazine-crème en pleisters. Aansluitend op de behandeling zwelt de huid op en wordt rood. Dit zijn normale verschijnselen. Soms ontstaat er korstvorming of een schaaf- of brandwondje. In de meeste gevallen verdwijnt dit binnen enkele dagen tot enkele weken.

Wij adviseren u het behandelde gebied in de eerste weken na de behandeling te beschermen tegen zonlicht. U kunt daarvoor een zonwerende crème gebruiken van factor 30 of hoger. Blootstellen aan zonlicht kan pigmentverschuivingen veroorzaken, waardoor lichte en donkere plekken kunnen ontstaan.

Indien u na behandeling aanhoudende pijn op de plaats van de behandeling ervaart, kunt u een pijnstiller (bijvoorbeeld paracetamol) of een koelement gebruiken.

Een oppervlakkige schaaf- of brandwond kunt u dagelijks met een door uw arts voorgeschreven zalf insmeren of met speciaal wondverband bedekken. Deze kunt u van uw arts op recept krijgen.

Bijwerkingen

Over het algemeen wordt PDT goed verdragen.

Plaatselijke bijwerkingen kunnen zijn:

Tijdelijke pigmentverschuivingen. Na de behandeling kunnen zowel lichte als donkere vlekken ontstaan. Deze verdwijnen meestal binnen zes maanden.

Littekenvorming. Meestal treden er geen littekens op.

Branderig gevoel. Dit is de meest voorkomende bijwerking. Vooral tijdens de belichting hebben sommige patiënten hier last van. Het branderig gevoel is het ergst na enkele minuten en zakt meestal tijdens de belichting. Plaatselijke verdoving is meestal niet nodig. Een ventilator om de huid te koelen, geeft vaak verlichting. Als de belichting stopt, wordt het branderige gevoel milder of verdwijnt meestal. Blijft het branderige gevoel aanhouden, dan kunt u een pijnstiller (paracetamol) nemen en vooral blijven koelen.

Contact

Bij problemen kunt u bellen met een van onderstaande telefoonnummers:

Polikliniek Dermatologie

043 - 387 50 00 (tijdens kantooruren)

Spoed Eisende Hulp (SEH)

043 - 387 67 00 (buiten kantooruren en in het weekend)

Als u na het lezen van dit informatieblad nog vragen heeft, kunt u deze stellen aan uw behandelend arts.

Websites

- dermatologie.mumc.nl
(<https://dermatologie.mumc.nl>).
- www.mumc.nl
(<https://www.mumc.nl>).